

Wielkie komediowe święto w stylu dell'arte!

2023-02-26

Choć powstała pięć wieków temu, nie traci na aktualności i wciąż bawi do łez. Zachwyca sporą dawką improwizacji i wprost uwodzi widza, oferując mu nieoczekiwane zwroty akcji i wciągając go w misternie tkaną sieć intryg. A całości dopełniają tradycyjne skórzane maski, za którymi skrywają swoje twarze aktorzy. Do 26 lutego - podczas XIV Dni Komedii dell'Arte można odkryć fenomen tej wyjątkowej teatralnej formy, biorąc udział w lekcjach, otwartych warsztatach oraz oglądając spektakle przygotowane według wszystkich jej prawideł.

- Z największą przyjemnością po raz kolejny włączamy się w organizację Dni Komedii dell'Arte, bo wiemy, że ta nietuzinkowa, XVI-wieczna forma teatralna rodem z Italii ma swoich wiernych fanów w całej Europie, a w Krakowie jest ich wyjątkowo dużo - co widać podczas spektakli wystawianych w ramach Krajowej Sceny Komedii dell'Arte, działającej w naszym Teatrze Praska 52 - jedynej takiej w Polsce. Liczymy, że tegoroczna edycja wydarzenia będzie dla nich prawdziwą uczcą oraz sprawi, że to grono znacznie się powiększy - mówi Anna Grabowska, dyrektor Centrum Kultury Podgórze.

Lekcje do innych niepodobne!

W ramach tegorocznej edycji wydarzenia organizatorzy kładą duży nacisk na aspekt edukacyjny i kontakt z młodym widzem, stąd nowa pozycja w programie, czyli lekcje komedii dell'arte dla młodzieży szkolnej.

- Taka lekcja to rodzaj performance'u, połączenie opowieści o komedii - jej charakterystycznych elementach, postaciach, konwencji, tajnikach i ciekawostkach - z jednoczesnym odgrywaniem scen oraz etiud. Artyści występują w tradycyjnych kostiumach, używają oryginalnych rekwizytów oraz skórzanych masek dell'arte. Lekka i zabawna formuła pozbawiona akademickiego ciężaru pozwala wejść w świat konwencji i formy oraz poznać je w działaniu. Młodzież może sama się przekonać, czym jest komizm dell'arte, zaś w archetypach dell'arte dostrzeże znane z lektur postacie - wyjaśnia Agnieszka Cianciara-Fröhlich z Fundacji Studio Dono, capocomico Trupy Komedianty, która poprowadzi te wyjątkowe zajęcia.

Godnym uwagi punktem programu XIV Dni Komedii dell'Arte będzie również wystawa oryginalnych masek i rekwizytów komedii dell'arte prezentowana w Teatrze Praska 52. Będzie można ją oglądać nieodpłatnie przez cały czas trwania festiwalu. W tym czasie warto też uważnie śledzić media społecznościowe Dni Komedii dell'Arte, bo - poza ważnymi informacjami programowymi - będą się tam również pojawiać krótkie impresje filmowe z cyklu „Komedia dell'arte w Krakowie”, prezentujące typowe dla tej formy teatralnej postacie we współczesnej miejskiej przestrzeni, na tle charakterystycznych punktów stolicy Małopolski.

Polowanie na męża i małżeńskie strategie

Jak co roku, również podczas XIV Dni Komedii dell'Arte będzie można obejrzeć spektakle teatralne stworzone według wszelkich jej prawideł. Tym razem będą to sztuki „Sąsiadka” oraz „Oberża pod złamanym groszem”. Główną postacią, wokół której skupiona jest akcja pierwszej z nich, to Signora Flaminii - podupadła finansowo wdówka, która wprowadza się do małego miasteczka. To tytułowa sąsiadka polująca na nowego, bogatego męża. Wokół niej krąży

Pedrolino, jej zaufany sługa, powiernik i chłopiec do bicia. Traf chce, iż zajmują mieszkanie dokładnie pomiędzy domami dwóch bogatych starców: Pantalone i Dottore. Ci z kolei są owdowiałymi ojcami dwójki młodych zakochanych. Losy postaci krzyżują się coraz bardziej, zapętłając intrygę. Zamieszanie potęgują nieodzowni dla dell'artowskiej fabuły służący – chytry Brighella, rezydentna Togna i oczywiście poczciwy Arlecchino.

Natomiast w stojącej na uboczu „Oberży pod złamanym groszem” krzyżują się drogi różnych postaci. Przybywa tam bogaty starzec Pantalone mający nadzieję poślubić młodzieńką Rosalię, córkę gospodyni. To także miejsce spotkania innej przyszłej pary małżeńskiej: Madame Lukrecji oraz Florina, syna Dottore, stojącego u progu bankructwa, który w intratnym ożenku syna widzi jedyny ratunek. Los chce jednak, aby młode serca zapłonęły wzajemną miłością, wbrew woli rodziców...

Obydwa spektakle, w wykonaniu Trupy Komedianty, będzie można obejrzeć w Teatrze Praska 52 – „Oberżę pod Złamanym Groszem” dziś, **26 lutego**, o godz. 18.00. Bilety na każdy z nich [do nabycia online](#).

Pierwszy zawodowy teatr nowożytnej Europy

Komedia dell'arte narodziła się w XVI w. we Włoszech. Zawładnęła renesansowymi scenami Italii, a następnie całą zachodnią częścią starego kontynentu. Była pierwszym zawodowym teatrem nowożytnej Europy! Wyjątkowość tej formy teatru tworzy m.in. scenariusz zwany *canevas*, który jest jedynie ramą spektaklu, a ostateczny przebieg przedstawienia determinują improwizowane przez aktorów lazzi – gagi, popisy akrobatyczne i skecze sytuacyjne. Dzięki takiemu rozwiązaniu każdy spektakl jest wyjątkowy, a widzowie niezależnie od znajomości fabuły, za każdym razem zaskakiwani są zwrotami akcji i przebiegiem intrygi. Postacie pojawiające się w komediach dell'arte przyodziane są w maski odwzorowujące przywary różnych grup społecznych. Uniwersalne typy postaci występujące w komedii dell'arte przeniknęły do innych form kultury i do dziś można je odnaleźć w dziełach komediopisarzy i dramaturgów oraz współczesnych komediach. Jutro, **25 lutego** cały świat świętuje narodziny komedii dell'arte (*Commedia dell'Arte Day*). Polskie obchody tego międzynarodowego święta odbędą się w Krakowie już po raz czternasty.

Miłośnicy komedii dell'arte mogą również przez cały rok oglądać spektakle tego typu wystawiane na deskach Teatru Praska 52 (działającego w strukturach Centrum Kultury Podgórze), który – dzięki współpracy z Fundacją Studio Dono i Trupą Komedianty – w 2016 roku powołał do życia Krajową Scenę Komedii dell'Arte. W stałym repertuarze Teatru Praska 52 znalazły się przedstawienia realizujące zasady powstałej w XVI wieku we Włoszech komedii: „Oberża pod Złamanym Groszem”, „Pan i Sługa, czyli kto pragnie wszystkiego wszystko stracić musi”, „Schadzki Weneckie”, „Mieszczanin Szlachcicem”, „Perypetie Arlekina” – spektakl skierowany do młodszego widza oraz „Białogłowy w pludrach”. Więcej na stronie internetowej praska52.ckpodgorza.pl.

Szczegółowy program XIV Dni Komedii dell'Arte na stronie internetowej dnikomedii.pl.